

Radyoterapi

Bu broşür, radyoterapi hakkındadır.

Altı çizili kelimeler, belgenin sonundaki kelime listesinde açıklanmaktadır. Kelime listesi ayrıca kelimelerin İngilizce dilindeki okunuşlarını da içermektedir.

Kanser hastası birçok kişi, tedavilerinin bir parçası olarak radyoterapi görür.

Radyoterapinin farklı türleri vardır. Burada ana türleri hakkında bilgi vereceğiz. Hangi türde radyoterapi gördüğünüzü açıklamaları için doktorunuza başvurun. Bu bilgiyi edindikten sonra bu broşürün sizi ilgilendiren bölümlerini okuyabilirsiniz.

Bazı hastalar, kemoterapi veya ameliyat gibi başka tedavilere de ihtiyaç duyar. Hastanedeki doktorlar, tedaviniz hakkında sizi bilgilendirecektir. Bu tedaviler için ayrıca Türkçe dilinde hazırlanmış bilgilere sahibiz.

Bu bilgilerle ilgili herhangi bir sorunuz varsa tedavi gördüğünüz hastanedeki doktorunuza veya hemşirenize danışabilirsiniz.

Ayrıca pazartesten cumaya kadar her gün sabah 9'dan akşam 8'e kadar **0808 808 00 00** numaralı ücretsiz telefon hattından Macmillan Cancer Support'u arayabilirsiniz. Tercümanlarımız bulunmaktadır, böylece bizimle kendi dilinizde konuşabilirsiniz. Bizi aradığınızda, lütfen hangi dile ihtiyacınız olduğunu İngilizce olarak belirtin ("Türkçe" deyin).

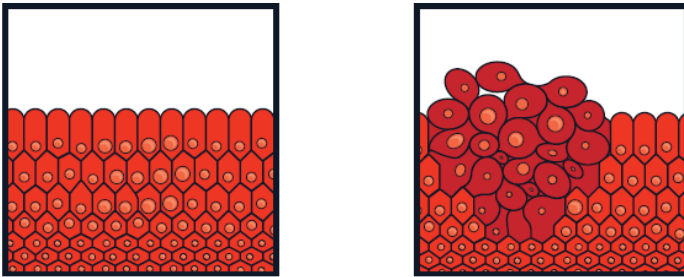
Bu broşürdeki bilgiler şunlar hakkındadır:

- Kanser nedir?
- Radyoterapi nedir?
- Radyoterapi neden verilir?
- Radyoterapi ekibiniz
- Tedavinizi anlama
- Radyoterapi nerede verilir?
- Tedavinizin planlanması
- Radyoterapi türleri
- Radyoterapinin yan etkileri
- Uzun vadeli yan etkiler
- Macmillan nasıl yardımcı olabilir?
- Kelime listesi
- Türkçe dilinde daha fazla bilgi
- Referanslar ve teşekkür

Kanser nedir?

Kanser, vücudumuzdaki hücrelerde başlar. Hücreler, vücudumuzdaki organları ve dokuları oluşturan çok küçük yapı bloklarıdır. Bu hücreler genellikle kontrollü bir şekilde bölünerek yeni hücreler oluşturur. Vücudumuz bu şekilde büyür, iyileşir ve kendisini onarır. Bazen bu süreç yanlış işler ve hücre anormal hale gelir. Anormal hücre bölünmeye devam eder ve daha fazla anormal hücre üretir. Bu hücreler, tümör adı verilen bir kitle oluşturur.

Normal hücreler Tümör oluşturan hücreler

Tüm kitleler kanser değildir. Kanser olmayan kitleler iyi huylu olarak adlandırılır. Vücudun başka bir yerine yayılmazlar. Kanser olan kitleler ise kötü huylu olarak adlandırılır. Vücudun diğer yerlerine de yayılabilir.

Kanser hücreleri bazen ilk kanserden ayrılır. Kan veya lenfatik sistem aracılığıyla vücudun diğer kısımlarına yayılır. Yayılan ve vücudun başka bir yerinde tümöre dönüşen kanser hücreleri, ikincil kanser olarak adlandırılır.

Kanser bulaşıcı değildir.

Radyoterapi nedir?

Radyoterapide kanser hücrelerini yok etmek için güçlü X ışınları kullanılır. Bu ışınlar normal hücrelere de hasar verebilir, ancak bu hücreler genellikle tedavi bittikten sonra onarılır.

Radyoterapi neden verilir?

Kanseri tedavi etmek için

Radyoterapi bazı kanser türlerini tedavi etmek için verilebilir. Tek başına uygulanabilir. Bununla birlikte ameliyat öncesinde veya sonrasında da verilebilir. Ameliyattan önce verildiğinde tümörü küçültebilir. Ameliyattan sonra verildiğinde ise geride kalmış olabilecek kanser hücrelerini öldürmeye yardımcı olabilir. Bazen radyoterapi ile aynı zamanda kemoterapi de verilir.

Kanseri semptomlarını iyileştirmeye yardımcı olmak için

Kanser tedavi edilemediğinde, semptomlarını azaltmak için de radyoterapi verilebilir. Buna palyatif radyoterapi denir.

Radyoterapi ekibiniz

Klinik onkolog

Radyoterapi kullanarak kanseri tedavi eden uzman doktordur. Tedavinizin planlanmasına yardımcı olur. Tedaviniz sırasında bu doktorlar tarafından tedavi edilebilirsiniz. Kendinizi nasıl hissettiğinizi kontrol edeceklerdir. İki randevu arasında da bu doktorlarla görüşmeyi talep edebilirsiniz.

Radyoloji Teknisyenleri

Radyoloji teknisyeni ekibi, tedavilerinizin planlanmasına yardımcı olurlar ve radyoterapi cihazlarını kullanırlar. Yaşayabileceğiniz yan etkiler veya sahip olabileceğiniz diğer endişeler hakkında size önerilerde bulunurlar.

Uzman klinik hemşireleri

Sahip olduğunuz kanser türünde uzman hemşirelerdir. Endişelerinizi hemşirelerinize de paylaşabilirsiniz. Tedavi sırasında ve sonrasında size destek ve bilgi verebilirler. Ayrıca yan etkileri yönetmenize de yardımcı olabilirler.

Tedavinizi anlama

Bir tedaviye başlamadan önce doktorunuz, hemşireniz veya eczacınız size şunları açıklar:

- Bu tedaviye neden ihtiyaç duyduğunuzu
- Bu tedavinin sıklığını
- Olası yan etkilerini
- Tedavi sonrasında kendinizi nasıl hissedebileceğinizi

Bir tedaviyi neden ihtiyaç duyduğunuzu ve kendinizi nasıl hissedebileceğinizi anlamadan tedaviye başlamamalısınız. Sizden, tedaviyi kabul ettiğinizi ve olası yan etkilerini anladığınızı gösteren bir form imzalamanız istenecektir. Bu form, hasta onam formu olarak adlandırılır.

Yanınızda hem Türkçe hem de İngilizce konuşan birinin olması faydalı olacaktır. Bazen hastaneler size tercümanlık hizmeti sağlayabilirler. Ancak bunu genellikle önceden ayarlamaları gerekir. Bu nedenle bir tercümana ihtiyaç duyarsanız lütfen randevunuzdan önce hastaneyi konu hakkında bilgilendirin.

Radyoterapi nerede verilir?

Radyoterapi hastanede verilir. Genellikle ayakta tedavi şeklinde uygulanır. Tedaviden sonra evinize dönebilirsiniz, hastanede kalmanıza gerek yoktur. Bazı radyoterapi türlerinde birkaç gün hastanede kalmanız gerekebilir.

Kendinizi iyi hissetmezseniz veya aynı zamanda kemoterapi alıyorsanız hastanede kalmanız gerekebilir.

Tedavinizin planlanması

Radyoterapi, her hasta için dikkatli bir şekilde planlanır. Bu planlama, tedavinizin tam fayda sağlamasını ve mümkün olduğunca az yan etkiye neden olmasını sağlamak içindir. Tedaviniz başlamadan önce planlama için birkaç defa hastaneye gelmeniz gerekebilir. Radyoterapi ekibiniz ne beklemeniz gerektiği konusunda sizi bilgilendirecektir.

Taramalar

Tedaviye başlamadan önce bir veya daha fazla tarama yaptırmanız gerekebilir. Bu, ekibin ne kadar radyoterapi almanız gerektiğini belirlemesine yardımcı olur. Ayrıca radyoterapinin tam olarak nereye verilmesi gerektiğinin planlanmasını sağlar.

Tarama yaptırmadan önce sizden kıyafetlerinizi çıkarmanız ve bir önlük giymeniz istenebilir. Sağlık ekibinden biri, size içmeniz gereken bir içecek verebilir veya enjeksiyon yapabilir. Bu, taramada net bir görüntünün elde edilmesini sağlar.

Kalıplar ve maskeler

Tedaviniz için kalıba veya maskeye ihtiyaç duyabilirsiniz. Kalıba veya maskeye ihtiyaç duymanız halinde radyoterapi ekibiniz bunları sizin için hazırlayacaktır. Kalıp veya maske, sabit ve doğru konumda durmanıza yardımcı olur. Kalıplar bacaklar, ayaklar veya diğer vücut bölgelerinde kullanılır. Maskeler ise baş veya boyun bölgelerinde kullanılır.

Kalıplar ve maskeler, plastik meşten imal edilir. Üretildiği bölgeye tam oturur ancak rahatsızlık vermez. Bu ürünleri sadece kısa bir süreliğine takmanız gerekir. Kalıpları ve maskeleri şu durumlarda kullanırsınız:

- Tedaviniz planlanırken
- Tedavinizi alırken

Kalıp veya maske takarken normal şekilde nefes alabilirsiniz.

Ciltteki işaretler

Radyoterapi ekibinizden birisi cildinize küçük, kalıcı işaretler çizecektir. Bu işaretler, radyoterapinin tam olarak nereye verileceğini gösterir. İşaretler, dövme ile aynı şekilde yapılır. Cildinize işaret çizilmesiyle ilgili endişeleriniz varsa bunu lütfen radyoloji uzmanınızla paylaşın.

Doğurganlık

Radyoterapi, hamile kalıp kalamayacağınızı veya birini hamile bırakıp bırakamayacağınızı etkileyebilir. Birçok insan bununla yüzleşmekle zorlanmaktadır. Bu konuda endişeleriniz varsa tedaviye başlamadan önce doktorunuza veya hemşirenize danışın. Neler beklemeniz gerektiğini ve doğurganlığınızı koruma yolları hakkında sizi bilgilendireceklerdir. Bir danışman veya dini lider ile görüşmek de faydalı olabilir.

Doğum kontrolü

Doktorunuz bazı tedaviler sırasında hamile kalmamanızı veya birini hamile bırakmamanızı tavsiye edebilir. Bunun sebebi, radyoterapinin bebek gelişimine zarar verme ihtimalidir. Radyoterapi süresince ve sonrasında birkaç ay boyunca doğum kontrolü yöntemi kullanmanız önemlidir. Bu konuda endişeleriniz varsa doktorunuza veya hemşirenize danışabilirsiniz.

Radyoterapi türleri

Radyoterapinin farklı türleri vardır:

- **Harici radyoterapi:** Radyoterapi cihazı tarafından vücuda dışarıdan verilir.
- **Dahili radyoterapi:** Vücudunuza radyoaktif bir madde verilir. Brakiterapi ve radyoizotop tedavisi olmak üzere iki farklı dahili radyoterapi türü vardır.

Hangi türde radyoterapi gördüğünüzü açıklaması için doktorunuza başvurun. Bu bilgiyi edindikten sonra bu broşürün sizi ilgilendiren bölümlerini okuyabilirsiniz.

Harici ışın radyoterapisi

Radyoterapi, bir radyoterapi cihazı tarafından vücuda dışarıdan verilir. Birçok kişi, tedavilerini pazartesi ile cuma günleri arasında alırlar. Hafta sonu tedavi almazlar ve dinlenirler. Bazı hastaneler hafta sonları da tedavi verirler. Bu durumda hastalar hafta içinde dinlenirler.

Tedavi sayınız, kanserin türüne ve büyüklüğüne göre değişecektir. İhtiyacınız olan tüm tedaviyi görmeniz bir ile yedi hafta sürecektir.

Tedaviniz her gün yalnızca birkaç dakika sürecektir, ancak hastanenin doluluğuna göre tedaviniz için beklemeniz gerekebilir. Kitap okumak veya müzik dinlemek gibi bir şeyler yaparak daha iyi zaman geçirebilirsiniz.

İlk tedavinizden önce radyoterapi ekibiniz neler olacağını size açıklayacaktır. Sizden kıyafetlerinizi çıkarmanızı ve önlük giymenizi isteyebilirler. Tedavi alırken kendinizi endişeli hissetmeniz normaldir. Radyoterapi ekibinizi tanıdıkça ve neler olduğunu anladıkça süreç genellikle kolaylaşır.

Tedavi için doğru pozisyona gelmenizi sağlamaları biraz zaman alabilir. Hiç kıpırdamadan uzanmanız gerekir. Radyoloji teknisyenleri ışıkları karartır. Ayrıca tedavi gerçekleşirken odayı terk ederler. Radyoterapi sırasında canınız yanmaz ve radyoterapi cihazı genellikle vücudunuza temas etmez.

Radyoloji teknisyenleri sizi yan odadaki bir pencereden veya bir televizyon ekranından izler. Başka hiç kimse sizi göremeyecektir. Herhangi bir sorun yaşadığınızda yardıma ihtiyacınız olduğunu bildirmek için elinizi kaldırabilir veya alarm zilini çalabilirsiniz.

Cihaz, tedaviyi farklı yönlerden uygulamak üzere vücudunuzun etrafında hareket edebilir. Tedavi sona erdiğinde ise radyoloji teknisyenleri yeniden odaya gelir ve cihazdan çıkmanıza yardımcı olur.

Bu tedavi, sizi radyoaktif hale getirmez. Tedavi sonrasında çocuklar da dâhil başka kişilerle güvenli şekilde bir araya gelebilirsiniz.

Harici ışın radyoterapisi

Brakiterapi

Bu bir dahili radyoterapi türüdür. Vücudunuza, kanser bölgesine yakın bir yere bir radyoaktif implant yerleştirilir. Bu implant yerleştirilirken genel anestezi ile uyutulabilirsiniz. Ağrı kesici enjeksiyonlar da yapılabilir.

Tedaviniz sırasında hastanede kalırsınız. Radyoterapi uygulanırken genellikle tedavi odasında bir süre yalnız kalırsınız. Bu, başkalarını tedavinin etkilerinden korumayı sağlar. Bu konuda endişe duyuyorsanız size yardımcı olabilmeleri için ekibe haber verin. Tedavinin ne kadar süreceğini size söyleyeceklerdir.

İmplant, vücudunuzdan çıkarıldığı andan itibaren radyoaktif olmaktan çıkarsınız.

Bazı brakiterapi türlerinde implantlar çıkarılmaz. Çoğu insanla güvenli şekilde bir araya gelebilirsiniz. Ekibiniz size çocuklarla veya hamile kadınlarla yakın temas halinde olmaktan kaçınmanız gerektiğini söyleyebilir. Bunu ne kadar sürdürmeniz gerektiğini de söyleyeceklerdir. Bu konuyu ve bilmeniz gereken diğer konuları açıklayacaklardır.

Ekibiniz size tedaviniz hakkında basılı bilgiler verecektir. Bu bilgileri daima yanınızda taşımanız önemlidir.

Brakiterapi çoğunlukla prostat, rahim ağzı, vulva ve rahim kanserinin tedavisinde kullanılır. Diğer kanser türlerinin tedavisinde de kullanılabilir. Tek başına veya harici ışın radyoterapisi ile birlikte uygulanabilir.

Radyoizotop tedavisi

Bu bir dahili radyoterapi türüdür. Aşağıdaki yöntemlerle radyoaktif bir sıvı alırsınız:

- Ağız yoluyla şurup veya kapsül şeklinde
- Damar yoluyla enjeksiyon

Kanser hücreleri, normal hücrelerden daha fazla sıvı emer. Bu da kanser hücrelerini yok eder.

Tedavi sonrasında vücut sıvılarınız bir miktar radyoaktif olacaktır. Ancak bu durum kademeli olarak normalde dönecektir. Ekibiniz, tuvalet kullanımı ve sıçramaların güvenli şekilde temizlenmesi konusunda size gerekli talimatları verecektir. Size çocuklarla veya hamile kadınlarla yakın temas halinde olmaktan kaçınmanız gerektiğini söyleyebilirler. Bunu ne kadar sürdürmeniz gerektiğini de söyleyeceklerdir.

Hastanede kalmanız gerekiyorsa odada sürekli olarak yalnız kalmanız gerekebilir. Bu konuda endişe duyuyorsanız size yardımcı olabilmeleri için ekibe haber verin. Tedavinin ne kadar süreceğini size söyleyeceklerdir.

Radyoizotop tedavisi genellikle tiroid kanserinin tedavisinde kullanılır. Kemiğe yayılmış bazı kanser türlerinin tedavisinde de kullanılabilir.

Radyoterapinin yan etkileri

Radyoterapi herkesi farklı etkiler. Bazı kişiler çok az yan etki yaşarken bazıları daha fazla yan etki yaşayabilir. En yaygın yan etkileri burada açıkladık. Bunların hepsini birden yaşamanız pek olası değildir.

Tedavinize başlamadan önce, radyoterapi ekibi sizinle yaşayabileceğiniz yan etkiler hakkında konuşacaktır. Aklınıza takılan soruları ekibinize sorabilirsiniz. Tedaviniz sırasında yan etkiler yaşıyorsanız bunu ekibe bildirin. Size tavsiyelerde bulunabilirler veya size yardımcı olacak ilaçlar verebilirler. Eve geldiğinizde kendinizi iyi hissetmiyorsanız hastaneyi arayın.

Yorgunluk

Tedavi sırasında ve tedavi bittikten sonra birkaç hafta veya ay boyunca kendinizi çok yorgun hissedebilirsiniz. Her gün hastaneye gidip gelmek de yorgunluğunuzu artırabilir. Yorgunsanız kendinize zaman ayırın ve dinlenin. Gününüzü çok fazla iş yapmamak üzere planlayın.

Mümkünse her gün biraz egzersiz yapmak önemlidir. Kısa bir yürüyüş size daha fazla enerji verebilir.

Mide bulantısı

Tedavi, midenizin bulanmasına ve kusmanıza neden olabilir. Tedavi, karın bölgesine yakın bir noktaya uygulanıyorsa bu yan etki daha sık görülür. Tedavi ekibiniz, mide bulantınızı önlemek için size bir ilaç verebilir.

Yeme ve içme

Bazen yemek yemek istemeyebilirsiniz. Bu durumda, ana öğünler yerine gün boyunca düzenli olarak hafif şeyler atıştırmaya çalışın. Yemek yemekle ilgili sorun yaşarsanız radyoterapi ekibinizi bilgilendirin. Size bu konuda tavsiye vereceklerdir. Beslenme düzeninizde ekstra enerjiye veya proteine ihtiyaç duyarsanız gıda takviyeleri alabilirsiniz.

Cilt bakımı

Tedavinin uygulandığı bölgede cildiniz:

- Kızarabilir
- Kararabilir
- Ağrıyabilir veya kaşınabilir

Bunlara benzer cilt değişiklikleri yaşarsanız hemen radyoterapi ekibinizi bilgilendirin. Size tavsiyede bulunacak ve tedavi uygulayacaklardır.

Aşağıda, size yardımcı olabilecek bazı ipuçlarını bulabilirsiniz:

- Pamuk gibi doğal liflerden yapılan hafif ve bol kıyafetler giyin
- Cildinizi suyla ve yumuşak, parfümsüz sabunla nazikçe yıkayın, ardından nazikçe kurulayın
- Cildinizi ovalamayın
- Islak tıraş olmayın
- Ağda, tüy dökücü kremler veya ürünler kullanmayın
- Cildinizde nemlendirici veya deodorant kullanıp kullanamayacağınızı radyoterapi ekibinize sorun
- Cildinizi güneşten koruyun

Saç dökülmesi

Sadece vücudunuzun tedavi uygulanan bölgesindeki kıllar dökülür. Baş bölgenizden tedavi görüyorsanız saçlarınız biraz dökülebilir. Göğsünüzden tedavi görüyorsanız kol altı kıllarınız dökülebilir. Bazı insanlar kıllarını ve saçlarını kaybedince kendilerini kötü hisseder. Bu konuda endişeleriniz varsa doktorunuza veya hemşirenize danışmanız yardımcı olabilir.

Kanınızdaki değişiklikler

Radyoterapi bazı durumlarda kanınızdaki kan hücresi sayısını azaltabilir. Radyoterapi ekibiniz, kan hücresi sayınızı kontrol etmek için kan testleri isteyebilir. Bazı durumlarda belirli kan hücrelerinin sayısı çok düşerse hastanın ilaç kullanması veya hastaya kan verilmesi gerekebilir.

Nedenini bilmediğiniz morarma veya kanamanız olursa mutlaka ekibinize haber verin. Bunlara aşağıdakiler dahildir:

- Burun kanamaları
- Diş eti kanaması
- Deride döküntüye benzeyen küçük kırmızı veya mor noktalar

Ayrıca aşağıdaki durumlarda da hemen radyoterapi ekibinize haber vermelisiniz:

- Vücut sıcaklığınız 37,5 °C (99,5 °F) üzerine çıktığında
- Normal bir vücut ısısında bile kendinizi aniden kötü hissettiğinizde
- Titreme, halsizlik, boğaz ağrısı, öksürük, ishal veya sık sık idrara çıkma ihtiyacı hissetmek gibi enfeksiyon belirtileri olduğunda

İshal

Tedaviniz karın veya pelvis bölgenize yakın uygulanıyorsa dışkıınız yumuşak olabilir. Bir başka ifadeyle, ishal olabilirsiniz. Normalden daha sık tuvalete çıkmanız gerekebilir. Bu da kendinizi yorgun ve halsiz hissetmenize yol açabilir. Bol bol sıvı tüketmek önemlidir. İshal olmanız veya karın ağrınız olması durumunda bunu hastane ekibine bildirin. Size yardımcı olacak ilaçlar verebilirler.

İdrar yapma ile ilgili sorunlar

Mesaneye yakın tedaviler normalden daha sık idrara çıkmanıza neden olabilir. Daha fazla sıvı tüketmek yardımcı olabilir. Şu durumlarda doktorunuza veya hemşirenize hemen haber verin:

- İdrar yaparken acı duyarsanız
- İdrarınızı tutamıyorsanız
- İdrarınızda kan varsa

Prostat veya penis kanseri tedavileri, bazen idrara çıkmayı zorlaştırabilir. Böyle bir durumda idrarı boşaltmak için mesanenize ince bir boru yerleştirilmesi gerekebilir. Hastanedeki hemşireler bu boruyu nasıl kullanmanız gerektiğini size göstereceklerdir. Ayrıca size yardımcı olmak için hemşire evinizde sizi ziyaret edebilir.

Ağız yarası

Baş ve boyun bölgenizden tedavi görüyorsanız ağızınızda yaralar meydana gelebilir. Bu durum yutkunmayı güçleştirebilir. Tedavi süresince ağız bakımınızı yapmanız önemlidir. Ekibiniz bunu nasıl yapacağını gösterecektir. Şunlardan sakınmak faydalı olabilir:

- Sigara içmek
- Alkol veya baharatlı yiyecekler tüketmek
- Çok sıcak yiyecekler yemek

Ağızınızda hassasiyet veya ağız yaraları varsa bunu doktorunuza veya hemşirenize bildirmeniz önemlidir. Yardımcı olması için size ağız çalkalama suları ve ağrı kesiciler verebilirler. Yutkunmakta zorlanırsanız doktorunuz bu konuda size yardımcı olacak ilaçlar reçete edebilir.

Uzun vadeli yan etkiler

Çoğu yan etki sadece kısa sürelidir. Bazıları tedaviniz bittikten sonra birkaç hafta sürebilir. Bazı durumlarda yan etkiler daha uzun süre devam edebilir. Nadiren de olsa hayatınızın sonuna kadar da sürebilir. Doktorunuz tedavinizden önce sizinle bu konuda konuşacaktır. Bazı yan etkilerin kalıcı olabileceğini anlamanız önemlidir.

Macmillan size nasıl yardımcı olabilir?

Macmillan size ve ailenize yardımcı olmak için yanınızdadır. Aşağıdaki kanallar üzerinden yardım alabilirsiniz:

- **Macmillan Destek Hattı (0808 808 00 00)**. Tercümanlarımız bulunmaktadır, böylece bizimle kendi dilinizde konuşabilirsiniz. Sadece konuşmak istediğiniz dili İngilizce olarak bize belirtin. Tıbbi sorularınızı yanıtlayabilir, maddi destek konusunda bilgi verebilir veya sizinle hisleriniz hakkında konuşabiliriz. Telefon hattımız pazartesten cumaya sabah 9 ile akşam 8 arasında açıktır.
- **Macmillan İnternet sitesi (macmillan.org.uk)**. İnternet sitemiz kanser ve kanserle yaşama konusunda birçok İngilizce bilgi içermektedir.
- **Bilgi ve destek hizmetleri**. Bilgi ve destek hizmetlerinde bir kanser destek uzmanıyla konuşabilir ve yazılı bilgi alabilirsiniz. Size en yakın merkezi **macmillan.org.uk/informationcentres** adresinden veya bizi arayarak bulabilirsiniz. Hastanemiz de bir merkeze sahip olabilir.
- **Yerel destek grupları**: Bir destek grubunda kanserden etkilenen diğer kişilerle konuşabilirsiniz. Size en yakın grubu **macmillan.org.uk/supportgroups** adresinden veya bizi arayarak bulabilirsiniz.
- **Çevrim İçi Macmillan Topluluğu**: Kanserden etkilenen diğer kişilerle çevrim içi olarak konuşabilirsiniz: **macmillan.org.uk/community**

Kelime listesi

Kelime	İngilizce	İngilizce nasıl söylenir	Anlamı
Ameliyat	Surgery	Sörciri	Cerrahi operasyon geçirmek.
Doğum kontrolü	Contraception	Kontrasepşın	Gebeliği önleyen ilaçlar veya cihazlar.
Hücreler	Cells	Sels	Vücudumuzdaki organları ve dokuları oluşturan çok küçük yapı blokları.
İshal	Diarrhoea	Dairiya	Yumuşak veya sulu dışkı yapmak. Tuvalete hemen ve sık sık gitme ihtiyacı olabilir. Karnınız da ağrıyabilir.
İyi huylu	Benign	Benin	Kanser olmayan ve vücutta başka bir yere yayılamayan vücuttaki bir kitle.
Kemoterapi	Chemotherapy	Kemoterapi	Kanser hücrelerini öldürmek için ilaçlardan faydalanan bir kanser tedavisi.
Kötü huylu	Malignant	Malignan	Kanser olan ve vücutta başka yerlere yayılabilen vücuttaki bir kitle.
Lenfatik sistem	Lymphatic system	Limfatik sistim	Enfeksiyonla mücadeleye yardımcı olan ve vücudun her yerine yayılan damar ve salgı bezi ağı.
Prostat	Prostate	Prostat	Prostat, erkeklerin vücudunda bulunan küçük bir bezdir. Mesaneye yakın bir yerde bulunur.
Radyoaktif	Radioactive	Radyoaktif	Bir şey radyoaktifse radyasyon yayıyor demektir.
Rahim	Womb	Vomb	Rahim, kadınların vücudunda alt karın alanında bulunan yuvarlak bir organdır. Kadınlar hamile kaldıklarında bebek burada gelişir.

Rahim ağızı	Cervix	Serviks	Rahim ağızı, <u>rahminizin</u> altındaki açıklıktır. Kadınların vücudunda <u>vajinanın</u> üstünde yer alır.
Tarama	Scan	Sıkan	Doktorunuzun vücudunuzun içini görüntülemesidir.
Tedavi edilmiş	Cured	Kürd	Vücutta hiçbir kanser hücresi kalmamıştır.
Tümör	Tumour	Tumır	Tümör, anormal şekilde büyüyen bir hücre grubudur. Anormal hücreler çoğalmaya devam eder ve bir kitle oluşturur.
Yan etkiler	Side effects	Sayt efekts	Kanser tedavisinin istenmeyen etkileri. Örneğin saç dökülmesi, mide bulantısı veya halsizlik. Çoğu yan etki, tedavi bittikten sonra ortadan kalkar.
Vajina	Vagina	Vagina	Vajina, kadınların vücudundaki bir geçiş yoludur. Vajinaya giriş bacaklar arasındadır. Vajinanın üstünde <u>rahim ağızı</u> bulunur ve bu da <u>rahme</u> bağlanır.

Bizimle Türkçe konuşun

Macmillan'ı **0808 808 00 00** numaralı telefonda ücretsiz olarak arayabilirsiniz ve bir tercüman aracılığıyla bizimle Türkçe konuşabilirsiniz. Bizimle endişeleriniz ve tıbbi sorularınız hakkında konuşabilirsiniz. Aradığınızda İngilizce olarak "Türkçe" demeniz yeterlidir ("Törkiş" deyin).

Haftanın 7 günü sabah 8'den akşam 8'e kadar açığız.

Referanslar ve teşekkür

Bu broşürdeki bilgiler, Macmillan Cancer Support'un Kanser Bilgi Geliştirme ekibi tarafından yazılmış ve düzenlenmiştir. Bir tercüme şirketi tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiştir.

Burada yer alan bilgiler, Macmillan'ın **Radyoterapiyi anlamak** broşüründen alınmıştır. Size bu belgenin bir nüshasını gönderebiliriz, ancak broşürün tamamı İngilizce dilinde hazırlanmıştır.

Bu bilgiler ilgili uzmanlar tarafından gözden geçirilmiştir ve Baş Tıbbi Editörümüz olan Danışman Tıbbi Onkolog ve Macmillan Baş Tıbbi Editörü Dr. Tim Iveson tarafından onaylanmıştır.

Ayrıca bu bilgileri gözden geçiren kanserden etkilenmiş herkese teşekkür ederiz.

Sunduğumuz tüm bilgiler mevcut en iyi kanıtlara dayanmaktadır. Kullandığımız kaynaklara yönelik daha fazla bilgi için lütfen bizimle iletişime geçin:
cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC12465_Turkish

İçeriğin gözden geçirilme tarihi:
Aralık 2018

Verdiğimiz bilgilerin doğru olması için her türlü çabayı göstermekteyiz, ancak sürekli değişmekte olan tıbbi araştırmaların güncel durumunu yansıtması konusunda buna güvenilmemelidir. Sağlığınızdan endişe duyuyorsanız doktorunuza danışmalısınız. Macmillan, bu bilgilerdeki veya bağlantı verdiğimiz İnternet sitelerindeki bilgiler gibi üçüncü taraf bilgilerindeki yanlışlıklardan kaynaklanan herhangi bir kayıp veya zarar için sorumluluk kabul etmez.

© Macmillan Cancer Support 2018. İngiltere ve Galler (261017), İskoçya (SC039907) ve Man Adası'nda (604) tescilli hayır kurumu. Kayıtlı merkez 89 Albert Embankment, Londra, SE1 7UQ.

MAC12465_Turkish

